

784.2.087(477)

A 81

Арії
та
ансамблі
з
українських
пер

ВИПУСК

2

КИЇВ «МУЗИЧНА УКРАЇНА» 1982

КАВАТИНА СУЛТАНА

з другої дії опери «Запорожець за Дунаєм»

Музика С. Гулака-Артемовського

Maestoso

f *pp* *f* *p*

p

p

Як лю_бо сер_цю тут без кра_ю,

p *p*

се-ред у-бо-гих цих ха-ток, се-ред ла-нів, серед кві-ток! Жит-

-тя тут ра-дісно сі-я-є, сі-я-є.

Не-ма тут го-мо-ну двір-сько-го, об-

-лес- них тут не чу-ти слів... Не-ма вель-можних тут ра-

- бів, не ма житейсь ко_ї три во ги. Ба_

- гат_ ство, вла ду і по ша ну від дав би я без ка_ят_

- тя за ло но чис то го жит_ тя, за

ти шу просту і жа да ну. Тут рай, свя та_я тут при ро да, та

на _ ша до _ ля не та _ ка _

зло _ то цар_сько_го він _ ка гні_ тить ве_ ли_ те_ ля на _

rit. *a tempo*
_ ро _ ду.

pp rit.

АРІОЗО ТАРАСА

з п'ятої дії опери «Тарас Бульба»

Музика М. Лисенка

Andante

Sostenuto molto

mf

Ох, я_ ку_ тя_

_ жен_ ну_ ка_ ме_ ню_ ку_ він_ на_ ме_ не_ ски_ нув! Во_

_ на_ тис_ не_ і_ гні_ тить_ до_ до_ лу_ мо_ ю_ си_ ву_ го_

—ло_ву

rit.

rit.

Andante sostenuto ♩ = 70

mf

Знай_ди_ся ж хто о_дин, що ма_є сер_це

p

ten.

в гру_дах, а не ка_мінь, та за_пев_ни бать_ка, що в йо_го не гас_пид

colla parte

passionato

син, не зра_д_ник! Я од_дам у_се то_бі, що ма_ю,

poco rit.

най_ ми_ том най_ му_ ся до жи_ вот_ тя!..

poco rit.

Adagio

А як прав_ да?!

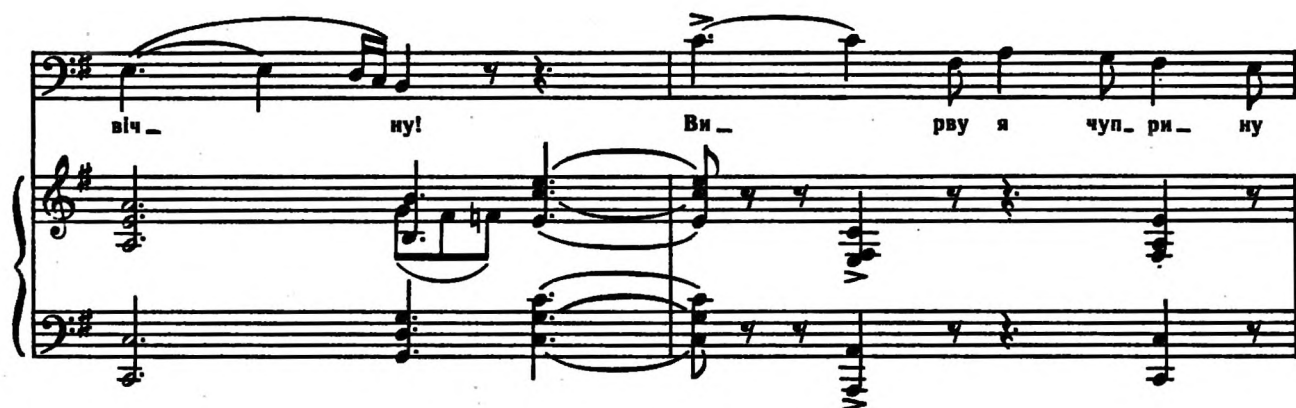
mf

Allegro impetuoso ♩ = 94

ff

О, будь кля_ та три_ ці

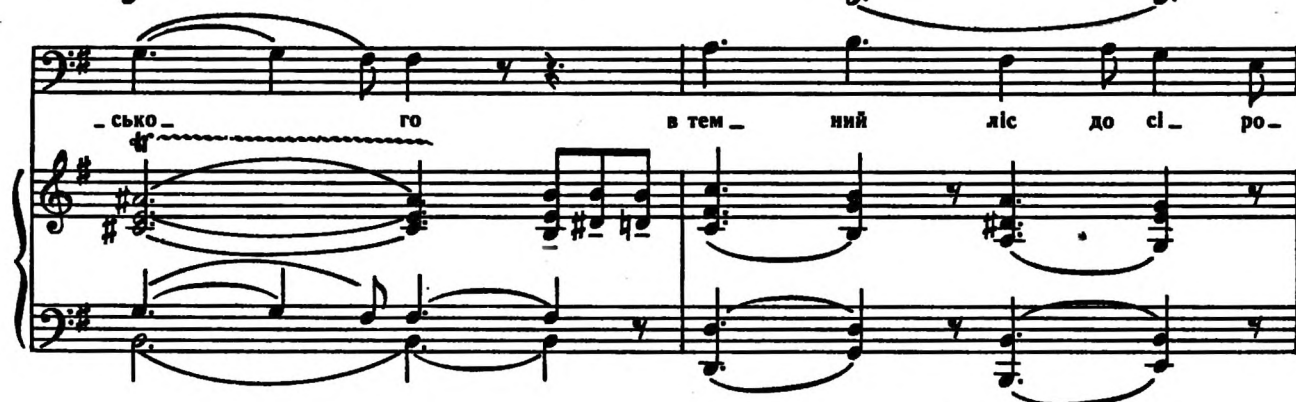
та го_ди_ на, що сплю_ див я си_ на на по_ зо_ ру, на до_ га_ ну

First system of the musical score. It features a vocal line in bass clef and a piano accompaniment in treble and bass clefs. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are: віч_ ну! Ви_ рву я чуп_ ри_ ну.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: са_ю чес_ ну, у_ те_ чу від со_ ро_ му люд_.

Third system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: - сько_ го в тем_ ний ліс до сі_ ро_.

Fourth system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: - ман_ ця_ зві_ раї Хай тер_ ни шма_ ту_ ють.

мо-є ті-ло, буй-ні віт-ри рвуть во-

-лос-ся си-ве, ро-са їсть мо-ї ста-

-ре-чі о-чи..

poco allarg.
Прав-ди! Прав-ди! Я ді-зна-юсь прав-ди!

poco allarg.

РЕЧИТАТИВ І АРІЯ ОСТАПА

з п'ятої дії опери «Тарас Бульба»

Музика М. Лисенка

Allegro non troppo

Piano introduction in D major, 2/4 time. The music is marked *f* (forte). The right hand features a series of eighth-note runs, while the left hand plays a more rhythmic accompaniment with eighth and sixteenth notes.

Остап

Vocal entry of Ostaap in bass clef, D major, 2/4 time. The music is marked *f* (forte). The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics: "Хто вбив його? Це ви? Ох,". The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the introduction.

Vocal continuation of Ostaap in bass clef, D major, 2/4 time. The music is marked *p* (piano), *rit.* (ritardando), and *a tempo*. The vocal line begins with the lyrics: "та-ту, та-ту! Я-ка печаль!". The piano accompaniment features a more complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, and a triplet in the final measure.

Sostenuto $\text{♩} = 72$

f

Ан_ дрі_ ю, бра_ те мій! Про_кинсь, по_глянь!..

mp

sotto voce

Про_би_ те сер_це на_ скрізь, і на ву_стах ось за_пек_ла_ ся

poco rall.

кров....

p

poco rall.

Andante cantabile $\text{♩} = 66$

f

Що ти вчи_нив? Жі_но_ ча ча_ра те_бе, на жалі, пе_

mp

0. *cresc.*

ре мог_ла... А_ ле_ я_ ка стра_ шен_ на ка_ ра най_

0. *f* *mf*

кра шу квіт_ ку в нас взя_ ла! І ось ле_ жиш те_

0. *cresc.*

_пер бай_ду_ жий, мов ко_лос ско_ ше_ ний з тра_ви...

0. *f*

Чо_му ж зо мно_ю в сі_чі, бра_те, не по_ло_жив ти

0. *mf*

го_ло_ви? Чо_го жит_тя безслав_но

0. *f*

стра_тив, хі_ба на сві_ті вже на_жив?

0.

Чо_ го, як зрад_ ник, бать_ ка й бра_ та тут за_ ли_ шив,

0.

по_ си_ ро_ тив? Чо_ го, як зрад_ ник, бать_ ка й бра_ та

0.

тут за_ ли_ шив, по_ си_ ро_ тив?..

***) poco rit.

0.

mf a tempo

Хоч по_хо_вай _ мо по за_ко_ ну, хай во_ рон не клю_е о_

a tempo

0.

_чей.

Тарас *mf*

Знайду_ть_ся в ньо_го жа _ ліб_ни _ ці, на _ го_ло_сять сум_

У концертному виконанні 8 тактів (52—59), позначених значками **, пропускаються.

**) *f*

O. Про-

T. - них ре- чей.

cresc. poco rit.

O. - щай, про- щай, ко- ха- ний бра- те мій, вже не по- ба- чи- мось ні-

f *poco rit.*

O. - ко- ли..

ff *a tempo*

più f a tempo

АРІЯ ТАТАРКИ

з четвертої дії опери «Тарас Бульба»

Музика М. Лисенка

Moderato $\text{♩} = 60$
rall.

a tempo

Як пиш_ на квіт_ ка ран_ нім мо_ро_ зом

p *rall.* *a tempo*

в'я_ не до сві_ тень_ ку, так тво_ я пан_ на

smorz. 5

за лю_ тим го_ рем хи_ лить го_ лі_ вонь_ ку.

3 3 3 3

А_ ле во_ на сво_ го ор_ ла пі_ зна_ ла, вра_ зи_ ло_ ся

3 3 3 3

ним сер_це вкрай: із дов_гих вій ро_са

пер_ли_ста впа_ла, і спо_гадавсь

ко_лиш_ній рай! Ко_лиш_ній рай!

Як со_ло_вей_ко тьох_ка та стог_не

при са_ мо_ти_ нонь_ ці, так ну_ дить пан_ на,

ще й не_ ви_мов_ но, та по дру_ жи_ нонь_ ці!

Там, де люба дів_чи_ на, і го_ди_ни, й хви_ли_ ни

в ра_ ю_ ван_ ні не_ бес_ нім

у- шруги! Ой ле-ти, мій со-

-бо-лю, там і вті-ху, і до-лю, там і вті-ху, і

до-лю, й щас-

-тя да-дуть...

АРІЯ МАТЕРІ

з другої дії опери «Кармелюк»

Музика К. Стеценка

Moderato

f

Та не дай, гос-по-ди, так ні-ко-му, як нам те-

mp

- пер у не-во-лі- все гну-ти, гну-ти спи-ну та все ро-би-

- ти без у-пи-ну.
 Ох, пан-щи-но, на-ша лю-та не-не! Скіль-ки го-ря
 та не-щас-ти ми від те-бе ма-ем. Ох, го-рень-ко
 на-ше, нещас-ли-ва до-ле...

За-ба-рились мої ді-ти,

дов-го з панци-ни не-ма-є, ох!.. Панци-на! Страж-да-є, гие

спи-ну на-род в не-во-лі. Чи діж-де мо ми вже во-лі?

f

Go_ mo_ нять про во_ лю лю_ ди,

This system contains the first line of the musical score. It features a vocal melody on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The lyrics are written below the vocal staff.

та, ма_ бутъ, і_ і не бу_ де.

This system contains the second line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment from the first system. The lyrics are written below the vocal staff.

Ні! Вже

This system contains the third line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal staff.

си_ лонь_ ки не_ ма_ є.

p

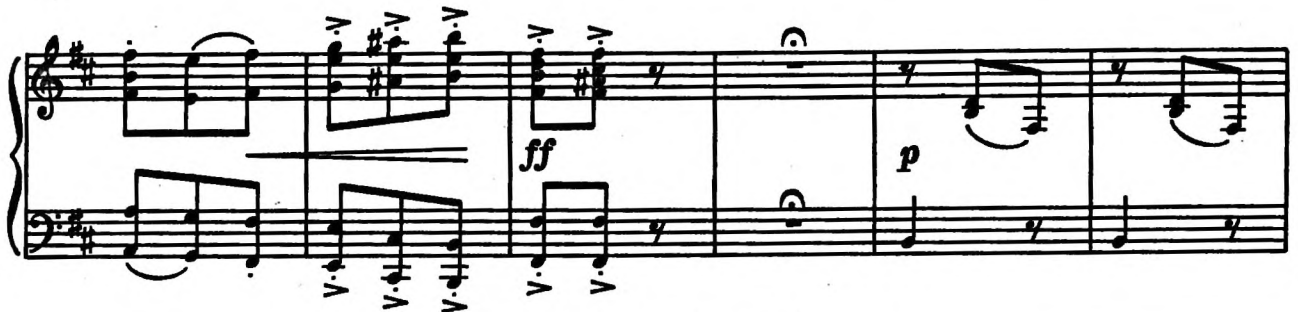
This system contains the fourth line of the musical score. It concludes the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal staff. A piano (*p*) dynamic marking is present in the piano part.

АРІЯ КУЛИНИ

з оперети «Чорноморці»

Музика М. Лисенка

Allegro molto agitato

cresc. *f*

від на_ пас_ ти, не дай ме_ ні враз про_ па_ сти!

cresc.

Хар_ ко ме_ не

лю_ бив, ко_ хав, сво_ є сло_ во на_ вік зла_ мав!

cresc. ed agitato *poco rall.*

Хар_ ко ме_ не лю_ бив, ко_ хав, сво_ є сло_ во

poco rall.

a piacere

на_ вік зла_ мав! Ой ма_ тин_ ко, го_ лу_ бонь_ ко!

colla voce

poco a poco cresc.

Ря_ туй ме_ не, ле_ бі_ доч_ ко! О_ бо_ ро_ ни

poco a poco cresc. *f* *poco rall.*

f a tempo

від на_ па_ сти, не дай ме_ ні враз про_ па_ сти!

rit. *a tempo*

a tempo *rit.* *f a tempo*

Andante cantabile

pp

Лі_ та мо_ ї до_ ро_ гі_ ї, лі_ та мо_ ї

p

piangendo

зо_ ло_ ті_ ї і_ звів мар_ но і дів_ чи_ ну

cresc.

cresc. espress.

до_ вів, нень_ ко, до за_ ги_ ну! Тво_ ю доч_

poco f

poco acceler.

_ ку хо_ че бра_ ти, ме_ не,

poco acceler.

poco a poco cresc.

più accel.

бі- ну, за- цу- ра- ти.

f *pp* *più accel.* *cresc.*

Tempo I

poco rall. *poco p*

Ой ма-

f *poco rall.* *pp*

- ті- ко, го- лу- бонь- ко! Ря- туй ме- не, ле- бі-

- доч- ко! О- бо- ро- ни від на- па- сти, не дай

con espress.

ме_ні враз про_па_сти!

cresc. *colla parte* *marc.*

poco tranquillo

Хар_ко ме_не лю_бив, ко_хав, сво_є

cresc.

ed agitato

сло_во на_вік зла_маві Хар_ко ме_не лю_бив,

cresc.

poco rall.

a piacere

a tempo

ко_хав, сво_є сло_во на_вік зла_маві Ой ма_

poco rall. *colla voce* *p a tempo.*

poco a poco cresc.

- тін_ ко, го_ лу_ бонь_ ко! Ря_ туй ме_ не, ле_ бі_

f poco a poco rall. *rit.* 3

- доч_ ко! О_ бо_ ро_ ни від на_ па_ сти, не дай

espress.

ме_ ні враз про_ па_ сти!

АРІЯ ТАРАСА

з опери «Облога Дубна»

Музика П. Сокальського

Allegro moderato $\text{♩} = 120$

The first system of the score is a piano introduction. It consists of three measures. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 12/8. The music is written for piano with a grand staff (treble and bass clefs). The first measure starts with a forte (f) dynamic. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The second measure continues the melody with a slur. The third measure ends with a chord in the right hand and a single note in the left hand.

Moderato cantabile $\text{♩} = 84$

The second system of the score is a vocal and piano accompaniment. It consists of two measures. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 12/8. The music is written for voice and piano with a grand staff. The vocal line is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The first measure starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. The vocal line has the lyrics "Бо_ же, нас бла_ го_ сло_ ви!". The piano accompaniment has a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The second measure continues the vocal line with the lyrics "Будь_ те здо_ ро_ ві, син_". The piano accompaniment continues with a melody in the right hand and a bass line in the left hand.

The third system of the score is a vocal and piano accompaniment. It consists of two measures. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 12/8. The music is written for voice and piano with a grand staff. The vocal line is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The first measure has the lyrics "_ ки! Ти — мій Ос_ тап! Ти — мій Ан_ дрії!". The piano accompaniment has a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The second measure continues the vocal line. The piano accompaniment continues with a melody in the right hand and a bass line in the left hand.

con espressione

Будь_ те кра_со_ ю і гор_ ді_ стю кра_ ю сво_го, У_кра_

і ни. Сла_ ву віт_чиз_ ни здій_май_

те, ві_ ру хри_стьянську ша_ нуй_ те, пред_

f a tempo *rit.*

ків сво їх па_м'я_тай_ те, си_ ли в бо_ю не шко_

- дуй _ те!

Честь на _ шу, сла _ ву ко _ заць _ ку _ ю по _ над у _

- се збе _ pi _ гай _ те!

Честь на _ шу, честь, сла _ ву ко _ заць _ ку _

poco rit. *a tempo*

Poco meno mosso

- ю по - над у - се, по - над у - се

збе - рі - гай - те, по - над у - се

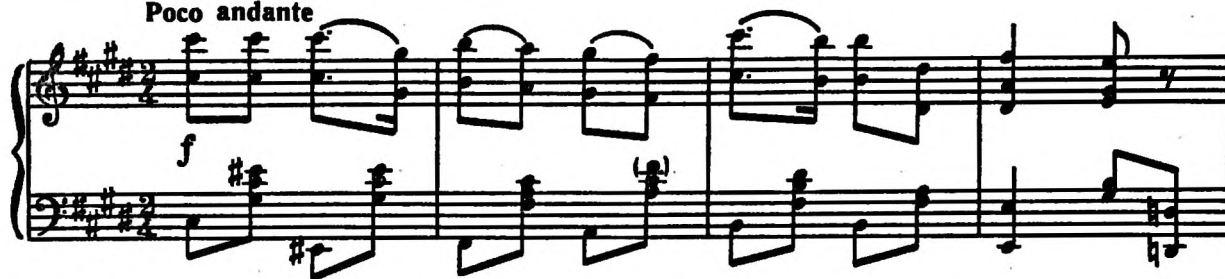
збе - рі - гай - те!

ПІСНЯ ПИСАРЯ

з другої дії опери «Утоплена»

Музика М. Лисенка

Poco andante

1. Як всту_ пив я в цю світ_ ли_ цю, то й те_ пе_ ра_ ка_ юсь:
2. Вже не ми_ лі ме_ ні в свя_ та хап_ ту_ рі ве_ ли_ кі,

по_ ко_ хав я мо_ ло_ ди_ цю, що й ві сні жа_ ха_ юсь.
і кур_ ча_ та, і гу_ ся_ та, і кач_ ки, й ін_ ди_ ки.

Та_ ка гар_ на, бі_ ла, пов_ на, пух_ ка, як пе_ ри_ на;
Вже не_ ма_ ю я о_ хо_ ти зби_ ра_ ти по_ душ_ не:

cresc.
че_ пур_ на та ще й мо_ тор_ на у_ до_ ва Гор_ пи_ на!
п'я_ та_ ки, грив_ ни і зло_ ти — все для ме_ не скуш_ не,

cresc.

f
Че_ пур_ на та ще й мо_ тор_ на у_ до_ ва Гор_ пи_ на!
п'я_ та_ ки, грив_ ни і зло_ ти — все для ме_ не скуш_ не!

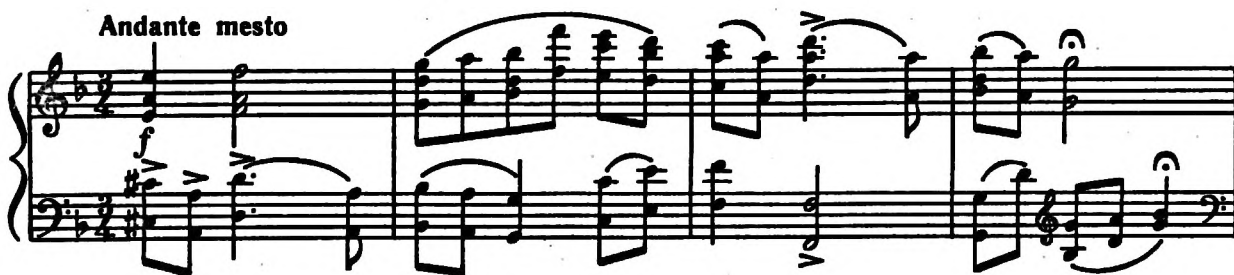
f

ДУЕТ ВОЗНОГО І ВИБОРНОГО

з першої дії опери «Наталка Полтавка»

Музика М. Лисенка

Andante mesto

Темпо І

Возний

rall.

mf

Ой до- ля люд-ська - я -

Виборний

rall.

pp

Ой до- ля люд-ська - я -

Темпо І

p

dim.

rall.

Воз. до- ля єсть слі- па- я! Ча- сто служить злим, не-гід- ним

Виб. до- ля єсть слі- па- я! Ча- сто служить злим, не-гід- ним

poco cresc.

Воз. *poco rall.*

Виб. *poco rall.*

f *poco rall.*

Ой доля людська — доля єсть сліпая!
Часто служить злим, негідним і їм помагає. (2)

Добрі терплять нужду, по миру топчуться,
І все їм невлad приходить, за що не візьмуться. (2)

До кого ж ласкава ця доля лукава,
Такий живе, як сир в маслі, спустивши рукава. (2)

Без розуму люди в світі живуть гарно,
А з розумом, та в недолі вік проходить марно. (2)

Ой доле людська, чом ти не правдива,
Що до інших дуже гречна, а до нас спесива? (2)

ТЕРЦЕТ (МАТИ, БАТЬКО, АНДРІЙ)

з другої дії опери «Катерина»

Музика М. Аркаса

Allegretto

mp

Батько

p

Спо- кія- но і ти- хо я вік зві- ку- вав

Андрій

mp

Го- ді вам, та- ту, так

Батько

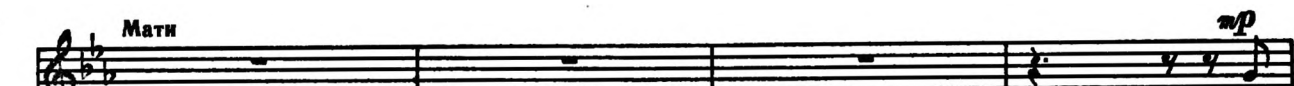
mp

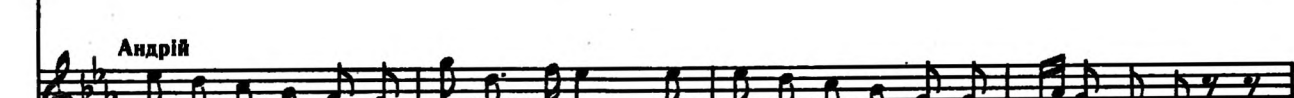
та тяж- ко на ста- рість гос-

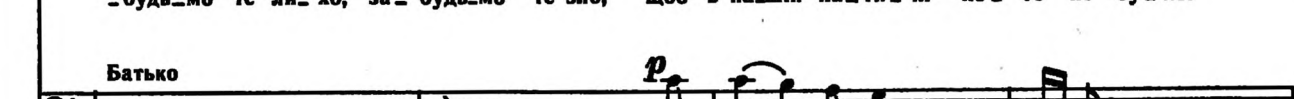
А. сер_ це ят_ рити! Ти_хо ми у зла_ го_ ді бу_ де_ мо жить. За_

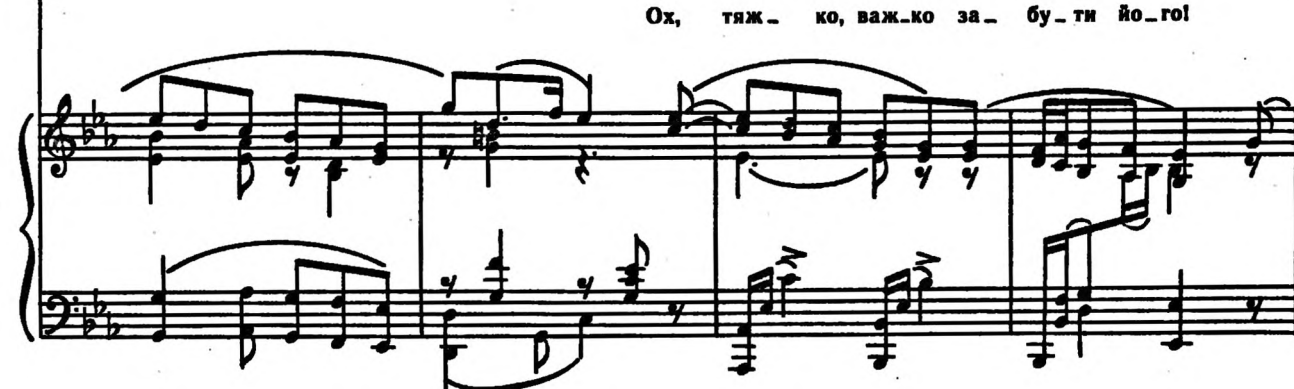
Б. _ подь по_ ка_ рав! Лю_бо як і ти_ хо ко_ лись ми жи_ ли...

Мати *mp* Су_

Андрій _будь_мо те ли_ хо, за_ будь_мо те зло, щоб в на_шій ха_ти_ ні йо_ го не бу_ ло.

Батько *p* Ох, тяж_ ко, важ_ко за_ бу_ ти йо_ го!

М. *—сі_ди що скажуть? Не зна_еш ти їх!*

А. *А що нам до то_го?*

Б. *Нам жи_ти між них!*

Мати *Moderato con moto* *p*

Ох, як тяж_ко,

Батько *Moderato con moto* *p*

Ох, як тяж_ко,

pp

М.
ох, як важ_ ко з во_ ро_ га_ ми жи_ ти! На_ віть з ха_ ти

Б.
ох, як важ_ ко з во_ ро_ га_ ми жи_ ти! На_ віть з ха_ ти

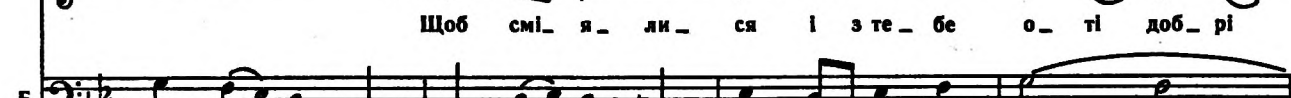
М.
ви_ йти со_ ром, ні_ де о_ чі ді_ ти.

Б.
ви_ йти со_ ром, ні_ де о_ чі ді_ ти. А ти хо_ чеш,

М.

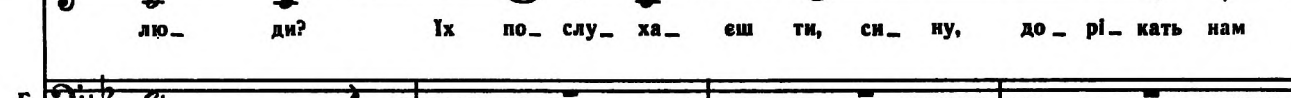
Б.
щоб то_ бі теж та_ ка бу_ ла до_ ля,

М. Щоб смі_ я_ ли_ ся і з те_ бе о_ ті доб_ рі

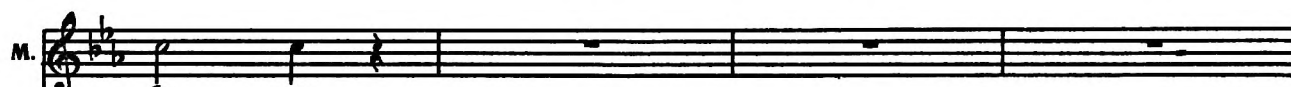
Б. щоб смі_ я_ ли_ ся і з те_ бе о_ ті доб_ рі лю_

М. лю_ ди? Їх по_ слу_ ха_ еш ти, си_ ну, до_ рі_ кать нам

Б. - ди?

М. бу_ деш. Андрій

 Ма_ мо, гріх вам це ка_ за_ ти! Не жу_ ріть_ ся,

A.

— нень — ко! Ста — нем жи — ти ти — хо й лю — бо на злість во — рі —

Мати

Ста — ли б жи — ти ти — хо й лю — бо

Андрій

— жень — кам! Ста — нем жи — ти

Батько

Ко — ли б не той па — ниці! Ста — ли б жи — ти ти — хо й лю — бо

М. на злість во_ро_гам, ста_ли б жи_ти ти_хо й лю_бо

А. на злість во_ро_гам, ста_нем жи_ти ти_хо й лю_бо

Б. на злість во_ро_гам, ста_ли б жи_ти ти_хо й лю_бо

М. на злість во_ро_гам, на злість во_ро_гам!

А. на злість во_ро_гам, на злість во_ро_гам!

Б. на злість во_ро_гам, на злість во_ро_гам!

Allegro

sf marcattissimo e pesante

8-

ПРИМІТКИ

ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ Семен Степанович (1813—1873) — видатний український композитор, автор опери «Запорожець за Дунаєм», солоспівів «Стоїть явір над водою», «Спать мені не хочеться».

С. Гулак-Артемовський був відомим оперним співаком (баритон), навчався в Італії за рекомендацією М. Глінки.

ЛИСЕНКО Микола Віталійович (1842—1912) — великий український композитор, основоположник української класичної музики. Автор опер: «Різдвяна ніч», «Утоплена», «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба», «Енеїда»; дитячих опер: «Коза-дереза», «Пан Коцький», «Зима й Весна»; оперети «Чорноморці»; кантат «Б'ють пороги», «Радуйся, ниво непополитая», «На вічну пам'ять Котляревському»; хорів, романсів та обробок українських народних пісень для різного складу виконавців.

СТЕЦЕНКО Кирило Григорович (1882—1922) — видатний український композитор, музично-громадський діяч, педагог, музичний критик, хоровий диригент, автор опер «Полонянка» (незакінчена) і «Кармелюк», дитячих опер «Івасик-Телесик», «Лисичка, Котик і Півник». Писав музику до драматичних вистав «Богдан Хмельницький», «Сватання на Гончарівці», «Дві сім'ї»; інструментальні твори, кантати та хорові поеми, романси на тексти Т. Шевченка, Лесі Українки, В. Самійленка, О. Олеся та ін.

СОКАЛЬСЬКИЙ Петро Петрович (1832—1887) — український композитор, дослідник народної музичної творчості, музично-громадський діяч. Автор опер: «Мазепа», «Майська ніч», «Облога Дубна» (за повістю М. Гоголя «Тарас Бульба», текст арії Тараса в цьому виданні переклав з російської В. Лагода); романсів, камерних інструментальних творів.

АРКАС Микола Миколайович (1853—1909). Український композитор. Автор опери «Катерина», обробок українських народних пісень.

Більшість творів подається в авторській, оригінальній редакції. Арія Тараса та речитатив і арія Остапа з п'ятої дії опери «Тарас Бульба» (музика М. Лисенка) подається в редакції Л. Ревуцького — Б. Лятошинського, за винятком двох тактів — 52—53, в яких зберігається оригінал М. Лисенка.

З М І С Т

Каватина Султана з другої дії опери «Запорожець за Дунаєм». Музика С. Гулака-Артемовського	1
Аріозо Тараса з п'ятої дії опери «Тарас Бульба». Музика М. Лисенка	5
Речитатив і арія Остапа з п'ятої дії опери «Тарас Бульба». Музика М. Лисенка	10
Арія Татарки з четвертої дії опери «Тарас Бульба». Музика М. Лисенка	17
Арія Матері з другої дії опери «Кармелюк». Музика К. Стеценка	21
Арія Кулини з оперети «Чорноморці». Музика М. Лисенка	25
Арія Тараса з опери «Облога Дубна». Музика П. Сокальського	32
Пісня Писаря з другої дії опери «Утоплена». Музика М. Лисенка	36
Дует Возного і Виборного з першої дії опери «Наталка Полтавка». Музика М. Лисенка	38
Терцет (Мати, Батько, Андрій) з другої дії опери «Катерина». Музика М. Аркаса	40
Примітки	47

60 к.

Составитель
Лидия Оттоновна Ржецкая
АРИИ И АНСАМБЛИ ИЗ УКРАИНСКИХ ОПЕР
Выпуск 2
(На украинском языке)

Издательство «Музычна Україна»,
252004, Киев, Пушкинская, 32

Редактор В. Ф. Таловиря
Літературний редактор Л. С. Каширіна
Обкладинка художника Л. О. Сергеевої
Художній редактор С. М. Гайова
Технічний редактор Т. Г. Шкарбуненко
Коректори П. П. Клевець, Т. І. Павлюк

Н/К

Здано на виробництво 17.01.80. Підписано
до друку 04.12.81. БФ 21317.
Формат 84×108¹/₁₆. Папір офсетний № 2.
Гарнітура літературна. Спосіб друку офсетний.
Умовно-друк. арк. 5,04.
Умовно-фарб. відб. 5,67.
Обліково-видавн. арк. 5,67.
Тираж 1000. Зам. № 3731. Ціна 60 к.

Видавництво «Музична Україна»,
252004, Київ, Пушкінська, 32.
Київська нотна фабрика, 252655, МСП, Київ, 80,
Фрунзе, 51а.

А 90307—056 102—82.4907000000
М208(04)—82